

# Juryrapport Voordracht Cultuurprijs Zuid-Holland 2020 Prins Bernhard Cultuurfonds Zuid-Holland

## De Cultuurprijs Zuid-Holland

De Cultuurprijs Zuid-Holland gaat elke twee jaar naar een in Zuid-Holland gevestigde of daar werkzame laureaat die excelleert in een werkterrein van het Prins Bernhard Cultuurfonds fonds in de provincie Zuid-Holland. Voor 2020 is gekozen voor het werkterrein literatuur. De prijs is bedoeld voor een persoon die een voortrekkersrol vervult en/of een stempel drukt op het betreffend werkterrein. Er is gekeken naar de mate van bevologenheid, naar de inspanningen buiten het (betaalde) werk en ook naar leeftijd, aangezien het gaat om een 'midcareer' prijs. Aan de prijs zijn een bedrag van € 15.000 en een trofee verbonden.

## Literatuur in Zuid-Holland

Literatuur is een breed begrip, een containerbegrip, een paraplu waaronder vele vormen van tekstvorming en tekstuiting kunnen schuilen. Het gaat om de manier waarop mensen in een talige vorm met elkaar communiceren, met elkaar omgaan, en dat kan op vele manieren. Proza en poëzie, fictie en non-fictie, essayistiek, de geschreven en gesproken column, toneelteksten, cabaret, liedteksten, en met enige plooibaarheid valt zelfs goede journalistiek nog onder de baleinen van deze paraplu te scharen. U begrijpt dat de jury het zichzelf niet gemakkelijk heeft gemaakt. Hoe vergelijk je de schrijver van een roman met een dichter, met een columnist, met een verbaal begaafde woordkunstenaar? Bovendien wordt de prijs niet aan zomaar iemand toegekend. De laureaat moet om te beginnen een belangrijke betekenis hebben voor de provincie Zuid-Holland, dat spreekt voor zich. Daarnaast is het nadrukkelijk een *mid-career* prijs; het is geen aanmoedigingsprijs voor een aanstormend talent en ook geen oeuverprijs voor een literator.

## Laureaat

De jury is unaniem tot de enkelvoudige voordracht gekomen van **Elten Kiene** voor de Cultuurprijs Zuid-Holland 2020, werkterrein literatuur, met nadruk op maatschappelijke betrokkenheid en verbinding.

**Elten Kiene** is de man van *spoken word*. En Elten Kiene is een Dordtenaar. Reden waarom we de prijsuitreiking oorspronkelijk in Dordrecht hadden gepland. Maar zijn werkzaamheden hebben inmiddels een impact die de grenzen van deze mooie stad, en van Zuid-Holland, ruimschoots overstijgen. Elten Kiene groeide op in wat meestal met de term achterstandswijken wordt aangeduid, in drie achtereenvolgende Dordtse wijken waar de verleiding groot is om een keer een verkeerde afslag te nemen. De eigenzinnige rebel Kiene had snel in de gaten dat dat niet zo handig zou zijn, maar bovenal was hij simpelweg te bang om het criminele pad op te gaan. Dan maar geen Nikes en dure merkkleding, zo vertelde hij. En dus zocht hij werk, en vond hij de juiste vrienden. Bovendien voelde -en voelt- hij zich verantwoordelijk voor de plek waar hij woont en wilde de focus leggen op iets positiefs, op iets dat een meerwaarde kan opleveren. Door enerzijds te erkennen dat zijn eigen kwetsbaarheid en die van zijn omgeving kan worden omgezet in een kracht, en door anderzijds gewoon bij zichzelf te blijven, kreeg Kiene het voor elkaar dat er in Dordrecht een literair fenomeen ontstond. Ook uit ergernis, want – zijn woorden – destijds gebeurde 'het' in Rotterdam en Amsterdam, maar in Dordrecht viel niks te beleven. Dat gingen Kiene en zijn vrienden dus organiseren.



PRINS BERNHARD  
CULTUURFONDS

Het begin van iets moois

### **Spoken word**

En zo ontstond 'Woorden Worden Zinnen', dat hij samen met Wesley Loos oprichtte en dat nu 10 jaar bestaat. Het is een platform voor woordkunst, dat rondreist en vanuit Dordrecht is neergestreken in Rotterdam, Schiedam, Amsterdam, Den Haag, Almere en de rest van de wereld. Het brengt dichters en schrijvers van diverse plumeau in contact met het woord en het publiek. Daar waar woorden zinnen worden, wordt geluisterd, zo vermeldt de website. En daar waar geluisterd wordt, kan literatuur ontstaan.

Kiene zelf treedt op als *spoken word*-artiest. Met zijn performances bereikt hij een publiek dat langs andere wegen minder snel of minder eenvoudig in aanraking komt met de kracht van taal. Maar evengoed trad hij ook op voor de koninklijke familie. Elten Kiene is naast *spoken word*-artiest ook presentator, organisator, dichter en workshopdocent. Zijn maatschappelijke betrokkenheid is groot. Hij is als *spoken word*-artiest zeer stimulerend voor de ontwikkeling van een vrijmoedige jongerencultuur; dat helpt jongeren over hun schroom heen te stappen en zich uit te spreken.

Een recent essay in *The Guardian* verwoordde het fenomeen, dat zich ook in Engeland voordoet, als volgt: *Spoken word is able to reach across class and culture to create a community of free thinkers. In these increasingly dystopian and hostile times, we need that sense of belonging.* Kortom, *spoken word* biedt vrije denkers een platform. Daarin is Elten Kiene een inspirator voor velen. Hij zorgt voor verbinding in een tijd die in toenemende mate gekenmerkt lijkt door opwinding, afkeer en verguizing van de ander. In zijn eigen woorden (uit het gedicht 'Hiphop'):  
*terwijl de wereld elke dag verandert  
hebben we het over koesteren.*

Dit alles bracht de jury ertoe om de Cultuurprijs Zuid-Holland in 2020 toe te kennen aan **Elten Kiene**.

### **Jury**

De jury van de Cultuurprijs Zuid-Holland 2020 bestaat uit:

Jelle Reumer - voorzitter, emeritus hoogleraar Vertebrate Paleontology

Ranti Tjan - directeur Sundaymorning@ekwc

Anne Vegter - dichter, schrijver en voorzitter Akademie van Kunsten

Soraya Putman - subsidieconsulent Fonds Podiumkunsten

Bertram Mourits - hoofd collecties Literatuurmuseum

*Den Haag, 27 november 2020*